حەوت سەری بێ نیگابووین

دڵزار حەسەن

لە کوێوە دەست پێ بکەم،
لە کاتژمێرە خەوتووەکەی دەستی داپیرەم، یان لە کەوشە
جێماوەکەی باوکم،
ئێستاش هەوڵ دەدەم لەوە بگەم چۆن کاسکێتە
شینەکەی سەری دایەم
بەو هەموو قژە تەماوییەوە وا بە جوانی ڕەنگ
دەنەخشێنێت.
سیحری ئەو هەموو نیگایەی خوشکە تاقانەکەشم بۆ
ئەو دیوی پەنجەرەی ژوورەکەشمان
چاک نیگەرانی کردووم، ئاخر چۆن نیگەران نەبم،
بەحەوت کەسەوە بایی ژوورێک ئومێدمان نەڕواندووە
لەو ماڵە،
بای دەرگایەک خەونمان نە ڕژاندووەتە دامێنی ژیانەوە،
ئەوەندە حەزین لە یەکتری ڕادەمێنین، ڕوخسارمان
وەک حەوشەی ماڵەکەمانی لێ هاتووە.
ئێمە حەوت سەری بێ نیگابووین، حەوت نیگای بێدەنگ
و حەوت زمانی بێ ئاوەزبووین،
دەممان پڕ بوو لە وردە قسەی بێ تەماشا، لە بینینی
لاتەریک، لە ڕوانینی بێ هەنگاو.
ئەو ڕۆژەم باش لەبیرە باوکم بێدەنگیمانی دەهەژاند،
گۆچانەکەی دەستی باپیرەم لە گەنجێکی لاتریکی سەرەڕۆ
دەچوو، مەراقی بەدەوری ژووری نووستنی دراوسێکەمان
دەخولاندەوە و
زەوقمانی تێر تێر لە ڕۆیشتن دەکرد.
ئێمە کۆمەڵێک ڕەوەندی بێ ددان بووین، خولیامان ڕاو
دەکرد،
بەدوای تroووسکایی شەهوەت و ئەو قەهرخانانەدا
دەگەڕاین، کە لێومانی بە لەتە ماچێک گۆڕیبووەوە،
جەستەمانی وەک داری حیشمەت، خستبووە ژێر باڵی
پەپوولەیەک، هەناسەمانی سپارد بەو کچانەی دوای
شووکردن، مەست مەست بەدیار سکێچی درامایەکەوە
شەهوەتی نیگەرانی دەهۆننەوە.
هاوڕێ ئێمە پۆلێک کۆتری باڵکراوی نێو هێلانەی
چارەنووس بووین، قەدەر میوانداری کردین،
بە قومێک ئاو، لە نێو دەریای بەختدا. ئێمە پۆلێک

بالندەی دڵشکاوی نیشتمان بووین،
ئێمە دڵنازترین موسافیربووین، جانتاکانمان پڕ لە ماچی تەڕ بوو،
پڕ لە غوربەت بوو، پڕ لە دایک بوو.
لەنێو ئەم فارگۆنە دنیایەک دڵم بینی،
ئیدی هەمیشە لەبیری وتەکەی زۆربادا بووم، کە دەیگوت (دڵەکان مەشکێنن، تاکە شوێنە خودای لێیە).
لەم ئۆغرە دنیایەک شیعرمان بینی قژی وشە نەفرەتییەکانی کۆچی دادەهێنا،
کۆچەری زۆرمان بینی، کە بەدەست مەینەتییەکانی نیشتمانەوە تک تک ئارەقەی ئومێدیان دەڕشت.
چاوانێکم بینی پڕ لە عیشق بوون، چاوانێک لەجیاتی فرمێسک مەراقیان لێ دەتکا،
مەراقی ژیان، مەراقی کەوتن بەسەر جەستەی وجوودا.
ئێمە دنیایەک وشە بووین، کەوتینە باوەشی زەوی،
کۆمەڵێک قسە بووین، لەنێو دڵی باغێک ڕواین،
چیلکە دارێک بووین، لە باوەشی هەتاو ماڵێکمان بۆ زمان سازاند.
بیرمە باوکم کاتێک خەیاڵی شەهوەت دەیبردەوە، تیچاوێکی لە ژووری نووستن دەکردو
بۆ ئەوەی بزە بخاتە دڵی دایکم، دەرەنگانی شەو، چرایەکی دادەگیرساند.
شەو خەنی خەنی زەوقی بەدیار چراوە دادەمرکایەوە.
بە کۆڵێک ئاورەوە دەڕژێمە باوەشی زەوی،
بە باوەشێک گومانەوە دەبارێمە نێو کۆشی ئاسمانەوە.
ئێستا لەوە حاڵی بووم، ژیان لەو کچە قژ ئاوریشمیانە دەچێت، کە لە منداڵی خۆیان تۆراون.
کۆچێک دەرگاکانی لەم ئاوێنانە دەچێت، کە منداڵیم پێ نادەنەوە، منداڵیم هیوایە و گەورەییشم هەمیشە تۆڵە.
ئاوڕ لەو پەنجەرانە نادەمەوە، کە خەون بە دەنکە تەسبێحی ونبووەوە دەبینن، ئاوڕ لە حەوشەی ماڵی ئیمپراتۆرەکان و جەنگ و منگە منگی ئەو پاسارییانە نادەمەوە،
کە لە ئێوارەیەکی پەمەییدا باڵەکانیان کردە قوربانی.
نانی ئێوارە لەسەر لووتکەی شاخێکی لاچەپی زەوی دەخۆم و چیتر ئاوڕ لە خۆم، لە خۆرهەڵات نادەمەوە.
خۆرهەڵات پێم دەڵێت تۆم لە جەنگی نێوان ئاوێنەکان لێ ون بووە،
سەرمای تاریکی تۆی گەیاندووەتە مەملەکەتی قوڕ، خوێنی شەهیدەکانیش شوێن پێی هەنگاوەکانتی شێواندووە.
دڵە خورپەی من وای کرد سەما بەدیار ئاوابوونی خۆتەوە بکەیت.
نەتهێشت، سیناریۆی ونبوونت، لە ئاوێنەی ئەفسانەکان نمایش بکەین.
نەتهێشت، سیحری لەزەت، لە حەرەمی ژیان کۆبکەینەوە.
سێبەرەکان هاتن و تۆ هەر خەریکی گۆرانی وتنی، گوڵەکان هەڵوەرین و
تۆ هەرخەریکی ئاودانی گومانەکانتی.
خۆرهەڵات لە حیکمەتی ونبوونت خەونی نەمری دەگێڕێتەوە،
منیش ئاوڕ لە خۆم و خۆرهەڵات نادەمەوە.
لە نێو وەرزی ئاوڕدا دەستم وەک دەستی غەریبێک و ئاشنا بە پرسیارە گەورەکانی ژیان،
هەمیشە گۆرانی بۆ ئاوابوونی خۆی دەچڕێت....
ژیان لە نێو جانتای سەفەر دەدرەوشێتەوە، لە ژێر پاڵتۆی پیرەمێردێکی شەکەت و ماندوو خەو دەیباتەوە.
ئەزانی ژیان هیچ قسەیەکی بۆ باران پێ نییە،
بۆیە هەمیشە وەک تۆڵە بیر لە خاش خاشکردنی زەوی دەکاتەوە.
ئەزانی هاوڕێ ئەم بەیانییەش، وەک حەللاج لەبەردەم وەرزی عیشقدا کاڵ دەبینەوە.
من لە دوا پێکی دەستی دایکم، لە دایک بووم.
لە نێو شەمەندەفەر لە دوا فارگۆنی نێوان مەشریق و مەغریب.
بیرمە دایکم دوو کاتژمێر، پێش ئەوەی بەدەم ژیانەوە بگریم،
دڵی خستە نێوان لێوەکانم، تێر تێر گیانیم مژی،
ئەوەندەم شیری حەیات لێ خوارد ئیدی ژیان بۆ ئەو نەمایەوە.
بیرمە، ئەوکاتەی دایکم لە دوا فارگۆنی ئەو شەمەندەفەرەی،
کە بۆ سەرزەمینی خودا دەچوو، من لەدایک بووم؟
دایکم دوو پێک زیاتری لێ دابوو، مەست، مەست، تەسبێحی تەمەنی شۆڕ دەکردەوە نێو پەراسووی زەوی.
دوا پێکی دەستی دایکم لەو شەرابانە بوو، کە تەمەنی نزیک بوو لە داری ڕاهون،
ئەو دارەی ئادەم، حەوای پێ دارکاری کرد.
دایکم بیری دێ، کە حەوا یەکەم منداڵی بوو، دایکم دیگوت ڕۆڵەکانم حەوا زۆر لە ئاوێنە دەترسا،
ترسی لە دووبارەبوونەوەی خۆی هەبوو. دەترسا جارێکی

دیکە بە بوون بێتەوە.
دایکم بە باوەشێک شەرمەوە خوازبێنی کرا، ئەو ڕۆژە داپیرەم دەیگێڕایەوە،
کە دایکم بوو بە بووک، حەوشەی ماڵەکەمان پڕی بوو لە خوناو،
خوناوی لێوی ئەو کچانەی شەیدای بووکێنی بوون، کە دایکم کرا بە بووک،
ئەو ڕۆژە کوڕانی لادێ سمێڵیان بە وەسمە، قەترانی کردبوو،
دەڵێن ئەو ساڵی هات بوو، باخی سینەی یاران دوو هەناری گرتبوو.
ئەو ڕۆژە، باوکم نیگەرانی ئاوابوونی خۆربوو،
دەڵێن پیاو، جەنگاوەرێکی دۆڕاوە لە جەنگی هاوژینیدا.
ماڵەکەمان، لە دوو ژووری لێو بەخەندە و باخچەیەکی چاوکاڵ و چوار پەنجەرەی قژ قەترانی،
حەسارێک و حەوشەیەکی پان و دەرگایەکی گەورە، کە بەقەد کەرتە شاخێک دەبوون،
هەمیشە لەو ماڵە، ئاومان لە جیاتی ڕووناکی دادەگیرساند، ماڵمان بە هاتنی هەتاو دەبریسکایەوە،
زەنگی دەرگاکەمان، حەیرانێکی درێژ درێژ بوو.
لێمان ببوورە دایە هەرچی وشەی ناو ڕەقیبەکەت هەبوو،
هەرچی تاڵی و چێژی خوایە وەتەن ئاواکەت هەبوو، دامان بە سەبەتەیەک شەهوەت.
دایە، پێت نەوتین لە دەرگای هەموو، دڵێک مەدەن.
نەتوت، یەئس نەتانگرێ، ڕێگاکان، گوناهبار مەکەن بە پەرینەوە لە دەریا.
نەتوت سوراحییەک ئاوی نیشتمان، مەدەن بە کەنسەن دیهاقەن.
دایە، بەم بەری بەیانییە پێکی دەستت چەند لێ جوانە، بە شەرابەوە چەند بە ویقاری، مەست، مەست.
دەڵێی حەوای سەما بۆ لەتە سێوەکەی بەهەشت دەکەیت، نەرم نەرم سەما دەکەیت.
ئەم ماڵە پڕە لە سێبەری وشک، لە پەنجەرەی کون کون بوو. دەرگایەکی گەورەی لێ هەڵواسراوە،
بەیانیان، پێش ئەوەی ساردی بەر حەوشەمان کەوێ، بەرلەوەی دارهەنجیرەکەمان شیر لە دەمیا بڕژێ،
نان و چایەک، لە نزیک یادەوەری دەخۆمەوە.
ژیان لەم ماڵەدا لە فینجانەیەکی پڕ لە گیا دەچێت،
لە باخچەیەکی نیوە ڕووت و لە دڵەخورپەی باڵندەیەکی باڵشکاو دەچێ.
لەم ماڵەدا، لە چوار ژووری نیگەرانی و مەنهۆڵێکی بێ هیوا و ئاشپەزخانەیەکی تێر، زیاتر شک نابەم.
لەم ماڵە، ئاشتەکانی دەبرێن بۆ جەنگ، جەنگ لە پێناوی خەوێکی قووڵ،
بۆ ئەوانەی شەوان، قومار بە نیشتیمانەوە دەکەن.
ئەوانەی خەنی، خەنی، لێویان ئاوساوە بە مکیاژی گومڕایی.
لەم ماڵەدا، باوکێک هەموو ئێوارەیەک جگەرەیەک دادەگیرسێنێت و
قوم، قوم هەناسەی نیشتمان قووت دەدات. دایکمان، ئەم ماڵەی خۆش نەدەویست بەهانەی زۆر بوو
داوای ژووری خەوتن و جلی ژێرەوەی دەکرد.
ئەو ئاوێنەیەک و باوەشێک مکیاج و سۆراو و سپیاوی دا بەباوکم،
تا هەندێ سۆز و نازی لە بازاڕ بۆ بکڕێت، تا گەڕانەوەی، دایکم دڵی خستبووە نێو لەپی،
باوکم هەمووی دا بە قومێک پیاوەتی.
حەوشەکەمانی دا بەشوو، چوار ژوورەکەشی کرد بە مەیخانەیەکی گەورە.
هەش بەسەر خۆمان، ماڵێکمان بوو، کردیان بە کێڵگەی گوڵی خەشخاش.
عیسای مەسیح واتەنی:
بە چی دەچێت، کە هەموو دنیا ببەیتەوە، کەچی نرخەکەی دۆڕانی خۆت بێت؟!!!